

Kết luận nghiệm của phương trình $x = 90^\circ + k360^\circ$, $x = 210^\circ + k360^\circ$ ($k \in \mathbb{Z}$)

b). $\cos(2x + 50^\circ) = \frac{1}{2}$

$$\Leftrightarrow \cos(2x + 50^\circ) = \cos 60^\circ \Leftrightarrow \begin{cases} 2x + 50^\circ = 60^\circ + k360^\circ \\ 2x + 50^\circ = -60^\circ + k360^\circ \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 5^\circ + k180^\circ \\ x = -55^\circ + k180^\circ \end{cases}$$

Kết luận nghiệm của phương trình $x = 5^\circ + k180^\circ$, $x = -55^\circ + k180^\circ$, ($k \in \mathbb{Z}$)

c). $\tan(3x - 30^\circ) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$

$$\Leftrightarrow \tan(3x - 30^\circ) = \tan(-30^\circ) \Leftrightarrow 3x - 30^\circ = -30^\circ + k180^\circ \Leftrightarrow x = k60^\circ$$

Kết luận nghiệm của phương trình $x = k60^\circ$, ($k \in \mathbb{Z}$).

d). $\cot\left(\frac{x}{2} + 20^\circ\right) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$

$$\Leftrightarrow \cot\left(\frac{x}{2} + 20^\circ\right) = \cot(-60^\circ) \Leftrightarrow \frac{x}{2} + 20^\circ = -60^\circ + k180^\circ \Leftrightarrow x = -160^\circ + k360^\circ$$

Kết luận nghiệm của phương trình $x = -160^\circ + k360^\circ$, ($k \in \mathbb{Z}$).

Bài 6: Giải các phương trình sau:

a). $(1 + 2\cos x)(3 - \cos x) = 0$

b). $\left(\cot\frac{x}{3} - 1\right)\left(\cot\frac{x}{2} + 1\right) = 0$

c). $\tan(x - 30^\circ)\cos(2x - 150^\circ) = 0$

d). $(3\tan x + \sqrt{3})(2\sin x - 1) = 0$

e). $\cos 2x \cot\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = 0$

f). $\tan(2x + 60^\circ)\cos(x + 75^\circ) = 0$

h). $(\cot x + 1)\sin 3x = 0$

k). $\tan x \tan 2x = -1$

LỜI GIẢI

a). $(1 + 2\cos x)(3 - \cos x) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} 1 + 2\cos x = 0 \\ 3 - \cos x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = -\frac{1}{2} \\ \cos x = 3 \end{cases}$

Với $\cos x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \cos x = \cos \frac{2\pi}{3} \Leftrightarrow x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$

Với $\cos x = 3$ phương trình vô nghiệm.

Kết luận nghiệm của phương trình $x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$

b). $\left(\cot \frac{x}{3} - 1\right)\left(\cot \frac{x}{2} + 1\right) = 0 \quad (1)$

Điều kiện: $\begin{cases} \sin \frac{x}{3} \neq 0 \\ \sin \frac{x}{2} \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{x}{3} \neq k\pi \\ \frac{x}{2} \neq k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq k3\pi \\ x \neq k2\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$

$$(1) \Leftrightarrow \begin{cases} \cot \frac{x}{3} - 1 = 0 \\ \cot \frac{x}{2} + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cot \frac{x}{3} = 1 \\ \cot \frac{x}{2} = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{x}{3} = \frac{\pi}{4} + k\pi \\ \frac{x}{2} = -\frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{3\pi}{4} + k3\pi \\ x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

So với điều kiện các nghiệm này thỏa.

Vậy phương trình có nghiệm: $x = \frac{3\pi}{4} + k3\pi, x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

c). $\tan(x - 30^\circ)\cos(2x - 150^\circ) = 0 \quad (1)$

Điều kiện: $\cos(x - 30^\circ) \neq 0 \Leftrightarrow x - 30^\circ \neq 90^\circ + k180^\circ \Leftrightarrow x \neq 120^\circ + k180^\circ, (k \in \mathbb{Z})$.

$$(1) \Leftrightarrow \begin{cases} \tan(x - 30^\circ) = 0 \\ \cos(2x - 150^\circ) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x - 30^\circ = k180^\circ \\ 2x - 150^\circ = 90^\circ + k360^\circ \\ 2x - 150^\circ = -90^\circ + k360^\circ \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 30^\circ + k180^\circ \\ x = 120^\circ + k180^\circ \\ x = 30^\circ + k180^\circ \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

So với điều kiện nghiệm $x = 120^\circ + k180^\circ$ loại.

Vậy phương trình có nghiệm: $x = 30^\circ + k180^\circ, (k \in \mathbb{Z})$

d). $(3 \tan x + \sqrt{3})(2 \sin x - 1) = 0 \quad (1)$. Điều kiện $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

$$(1) \Leftrightarrow \begin{cases} 3 \tan x + \sqrt{3} = 0 \\ 2 \sin x - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = -\frac{\sqrt{3}}{3} \\ \sin x = \frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{5\pi}{6} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z}) \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{cases}$$

So với điều kiện các nghiệm này thỏa. Vì tập các giá trị $\left\{x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi, k \in \mathbb{Z}\right\}$ là tập con của tập các giá trị $\left\{x = \frac{5\pi}{6} + k\pi, k \in \mathbb{Z}\right\}$.

Vậy phương trình có các nghiệm: $x = \frac{5\pi}{6} + k\pi, x = \frac{\pi}{6} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$

e). $\cos 2x \cot\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = 0$ (1)

Điều kiện $\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \neq 0 \Leftrightarrow x - \frac{\pi}{4} \neq k\pi \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

$$(1) \Leftrightarrow \begin{cases} \cos 2x = 0 \\ \cot\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{2} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{3\pi}{4} + k\pi \end{cases}$$

Bài 7: Giải các phương trình sau:

a). $\sin(\pi \cos x) = 1$ b). $2 \cos\left[\frac{\pi}{6}\left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2}\right)\right] = \sqrt{3}$

LỜI GIẢI

a). $\sin(\pi \cos x) = 1 \Leftrightarrow \pi \cos x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \Leftrightarrow \cos x = \frac{1}{2} + 2k$ (1)

điều kiện để phương trình có nghiệm $-1 \leq \cos x \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq \frac{1}{2} + 2k \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{3}{4} \leq k \leq \frac{1}{4}$, vì

$k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k = 0$.

Vậy (1) $\Leftrightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm \frac{\pi}{3} + m2\pi, (m \in \mathbb{Z})$.

$$b). 2 \cos \left[\frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right] = \sqrt{3} \Leftrightarrow \cos \left[\frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right] = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{\pi}{6} + k2\pi & (1) \\ \frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = -\frac{\pi}{6} + k2\pi & (2) \end{cases}$$

$$\text{Giải (1): } \frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{\pi}{6} + k2\pi \Leftrightarrow \sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} = 1 + 12k \Leftrightarrow \sin x = 14 - \frac{\sqrt{2}}{2} + 12k$$

Vì $-1 \leq \sin x \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq 14 - \frac{\sqrt{2}}{2} + 12k \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{15}{12} + \frac{\sqrt{2}}{24} \leq k \leq -\frac{13}{12} + \frac{\sqrt{2}}{24}$, vì $k \in \mathbb{Z}$ nên không có giá trị k thỏa.

$$\text{Giải (2): } \frac{\pi}{6} \left(\sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \Leftrightarrow \sin x - 13 + \frac{\sqrt{2}}{2} = -1 + 12k \Leftrightarrow \sin x = 12 - \frac{\sqrt{2}}{2} + 12k \quad (2')$$

Vì $-1 \leq \sin x \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq 12 - \frac{\sqrt{2}}{2} + 12k \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{13}{12} + \frac{\sqrt{2}}{24} \leq k \leq -\frac{11}{12} + \frac{\sqrt{2}}{24}$, và $k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k = -1$

$$(2') \Leftrightarrow \sin x = -\frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{4} + 2m\pi \\ x = \frac{5\pi}{4} + 2m\pi \end{cases}, (m \in \mathbb{Z})$$